

నవిలుగరి

దిధిరనే పక్కవతదింద మూలే సేరిద్దు, హిరిమగన మగళిగే పోలియో బడిద్దు... హిగొల్లా... మాయిల అనేక సంగతిగాను హేళికోల్చుత్తిద్ద.

మనే తుంబా నెంటిరిష్టిరిధూ ఏకాకితనవన్న అనుభవిస్తీద్ద కృష్ణప్ప హట్టియల్లి నింతు కేళాన చెన్న సపరుత్తిద్దవ, అప్పన అలలు, అదశ్శ దుగ్గ హేళువ సాంతునవన్న కేళి తన్నప్పక్కే తాను నగ్గత్తిద్ద. కృష్ణప్పన క్షే యాలైకెవాచి కేళాన కోరళు సపరుత్తిద్దరూ అవన మనసు సుత్తుత్తిద్దదు దుగ్గ హాగు మాయిలన సుత్తువే.

అణి కట్టి ముగిసిద దుగ్గ, తక్కణ మాయిలనన్న కరేదు 'ఎణ్ణ' కొడలు భిన్నవిసికొండ. అల్లో హొంగారే బుడదల్లి కుళిత్తిద్ద జాతి గురికార దూమష్టనల్లి ఒందు మాతు కేళికొండ మాయిల కోబ్బరి ఎణ్ణయ్యన్న దుగ్గ నేడిద బట్టలిగే సురిదొడనే దుగ్గనోళగే కల్లుటియ ఆవాహనేయాగిత్తు.

దుగ్గ, బట్టలినింద ఎణ్ణయ్యన్న తలే మేగొల్లా సురిదుకొండ ఆవేళదింద ఆభటిసుత్తు మ్మేరుద్దక్కగి బావియ బళ ఓడువుదన్న కట్టియ బ్బేపాణియ మేలి కుళిత్తిద్ద కృష్ణప్ప ఎవెయిశ్శద దిట్టిసుత్తిద్ద. బావియ అళ్కప్పక్కదల్లి నాల్చేదు కట్టుమశ్శాద ఆళుగకు మాయిలన పూవాయోజనేయంతె దుగ్గనన్న హిదిదుకోల్చులే నింతిద్దరు.

మాయిలన బావి ఎందరే అదు బావియ హాగల్ల, అదక్కోందు దండేయల్ల, కట్టేయల్ల, మణ్ణు ఇల్ల. అదన్న చిక్క కేరే ఎందూ కరేయబుదుదమ్మ విశ్వీణవద కేరెయదు. ఎల్లా కాలదల్లూ ఆరాలు ఆళద ఆ బావియల్లి ప్పుష్ట నీరు, బావియ ఎదురల్లో ఇరువ బచాకి మారుగట్టే సుగ్గి. కోళకెగే నీరుణవుదే ఈ బావి. ఇంతక బావి బళ దుగ్గ ఆవేళదింద నడుగుత్తిరబోకాదరే భయగ్రస్తరాద ఆళుగకు దుగ్గనన్న బలవాగి తబ్బి హిదిదు, బావియంద ఏళేంటు కోడ నీరు సేది సేది దుగ్గన మేలి సురిదు మ్మే శుద్ధగొలిఖలారంభిసిద్దరు.

దుగ్గన ఆవేళ సంపూర్ణ ఇళిదిత్తు, బావి బళయింద బట్ట కట్టువల్లిగే, దుగ్గ గంభీర హణ్ణేగాన్నిచుత్తు బందాగ మాచు పాడ్డన హేళుత్తిద్దలు. దుగ్గ తానూ ఆచేయ పాడ్డనన్న ద్వని సేరిముత్తు బణ్ణ కట్టికోల్చులారంభిసిద్ద.

క్షేయల్లి కన్నడి హిదిదు ముఖుక్కే అరేదాళ కట్టుత్తిద్ద దుగ్గన కేకాలు నడుగుత్తిరువుదన్న మాయిల తన్న మొమ్ముళీగే తోరిసుత్తు కల్లుటియ ప్రతాపవన్న ఇన్నమ్మ బణ్ణ కట్టే వణీఫుత్తిద్ద. అప్పరల్లో మాయిలన హిదియ మగ తన్న హేండితియ అవలళ్కి సరవన్న పాడ్డన కాపుత్తిద్ద మాచువిన క్షేయల్లి తండిట్ట, కల్లుటిగే తోడిసలు 'మనేయ ఆభరణ' వెందు నేపిముత్తిద్ద.

దుగ్గన ముఖిద అరేదాళద కెలస ముగిదిత్తప్పే ఎద్దు నింతవనే భూతద కేంపు సిఁచే, రవికే తోట్టు, తలేగే తలేబోట్టు ఇట్టు, కివియాభరణ హాకికొండ ముడిగే హా సిగారద అలంకారక్కే ఇద్దనాద. మాచు ఆతన కీరెయి నెరిగేగాన్న ఒప్పు మాడబేకాదరే ఆతనిగే కనకాంబరద మాలే కట్టికోళువ అవసర. మాచువన్న అవసరపడిసతోడిద్ద. మాచు ఆతన తలేబోట్టు, హా సిగారదత్త ఒమ్మే క్షేయాడిసదవళే నంతర ఆతన కేగళిగే కనకాంబరద మాలేగాన్న బిగిదుబిట్టు కుత్తిగేగూ ఒందు మాలే హాకిచిట్టు.